

„SAVAITINIS LAIKRAŠTIS“
„DRAUGAS“
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.
Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - \$2.00
Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visais reikalais reikia
rašyti šio adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

• LITHUANIAN WEEKLY •
„DRAUGAS“
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - \$2.00
Foreign Countries - \$3.00
ADVERTISING RATES ON APPLICATION
All Communications and Money Orders must
be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE, LIETUVIŲ R.-K. PILNŲJŲ BLAIVININKŲ SUSIV. AMERIKOJE IR LIETUVOS VYČIŲ.

Metai-Vol.-VI

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 23 DIENA RUGS. (SEPTEMBER), 1915.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

No. 39

LIETUVAI AUTONOMIJOS DURYS ATSIDARO.

Viena iš džiuginančių žinių šiame liudėsio laiku benebus Rusijos Dūmos šalių kitokių reikalavimų, pareikalavimas Lietuvai autonomijos. Lig kiek ji yra mums svarbi, gali kiekvienas numanyti, kura plačiau ir visą dalyką pažvelgs. Džiaugdavomės, veik krikštandavome, jei kokiam nors iš žymesnių svetintaučių laikraščių tilpdavo straipsnis apie Lietuvą, lietuvius, mūsų troškimus. Skaitydavome tuos straipsnius, gerėdavome, ci-tuodavome juos savo spaudoje. „Ačiū Dievui, platusis pasaulis pažins mus, sužinos ko mes norime, kokius troškimus turime“, tardavome lengviau atsidusę. Nors spauda daug gaili, bet ji nėra visagalė politikoje. Trūko mums vieno dalyko: kurios nors iš valstijų už mus užsistojimo, valstijos įstatymdavystės Lietuvai koki nors teisių pripažinimo. Be to, bevilčiai būtų mūsų pasistengimai skelbtis kitataučių spaudoje, kuris greičiau būtų panašus ant pasiskundimo, dejavimo.

Maloniai mus nustebino Rusijos Dūmos pareikalavimas Lietuvai autonomijos. Tiesa, Rusijoje Dūma yra daugiau valdžiai patarėja, negu įstatymų formuluotoja ir davėja, tiesa, įsigalėjusio Rusijos biurokratizmo ji nelabai užkandama, varžoma. Bet kaip neįsime, ji visgi yra vienu iš valstijos organų, su įstatymdavystės žyme. Ir tojo organo viešas už Lietuvą užsistojimas, pareikalavimas jai autonomijos yra begalinės mums svarbos. Valstija, per savo atstovus visa Rusija prabilo apie Lietuvą. Kalba apie Lietuvai autonomijos suteikimą jau tie, kurie gali tą suteikti.

Visokių permainų visados bijantis Rusijos biurokratizmas nepanorėjo nusilenkti. Kada Dūma pareikalavo įvairių reformų įvedimo, jų tarpe Lietuvai autonomijos suteikimo, atstovai caro ukazu tapo paleisti tūlam laikui. Bet sykį praskambėję obalsiai nedings. Jų nenuslopins nei Dūmos paleidimas, nei biurokrato opozicija. Kada ateis taikos laikas, kada bus nustatomi būsimieji valstijų santykiai, kada bus svarstomas įvairių tautų likimas, — tai kon suvažiavę valstijų atstovai negalės užsimenkti praeiti pro Lietuvą, negalės neatšvelgti į tą Rusijos Dūmos reikalavimą. Atsiminkime ir tai, kad talkininkai per savo atstovus viešai pripažino, kad taikos kongrese jie užsistos už mažąsias tautas. Dėkime viltį tame, kad jie to savo prižado laikysis. O jo lai-

fydamies turės atsižvelgti apie Lietuvai autonomijos suteikimą.

Ruoškimės ir mes prie to, rengime dirvą. Drąsiau ir mums patiems pasirodyti su savais reikalavimais. Ypač atkreikime akį į rengiamąją lietuvių petiją būsimam taikos kongresui. Pirma gal abejojome apie jos pasisekimą. Dabar, kada apie tokius pat reikalavimus prabilo valstijų įstai-gos, mes galime būti tikresni apie jos pasisekimą, reikalingo įspūdžio padarymą. Nesauskime. Juo garsiau mes kalbėsime, juo tvirčiau reikalausime Lietuvai laisvės suteikimo, tuo labiau galėsime būti užtikrinti šį-tą laimėti. Nelaikas dabar varinėti smulkias politikas ir vis iš kitų malonės laukti. Pasirodykime, kad lietuviai ištis verti to, ko jie reikalauja.

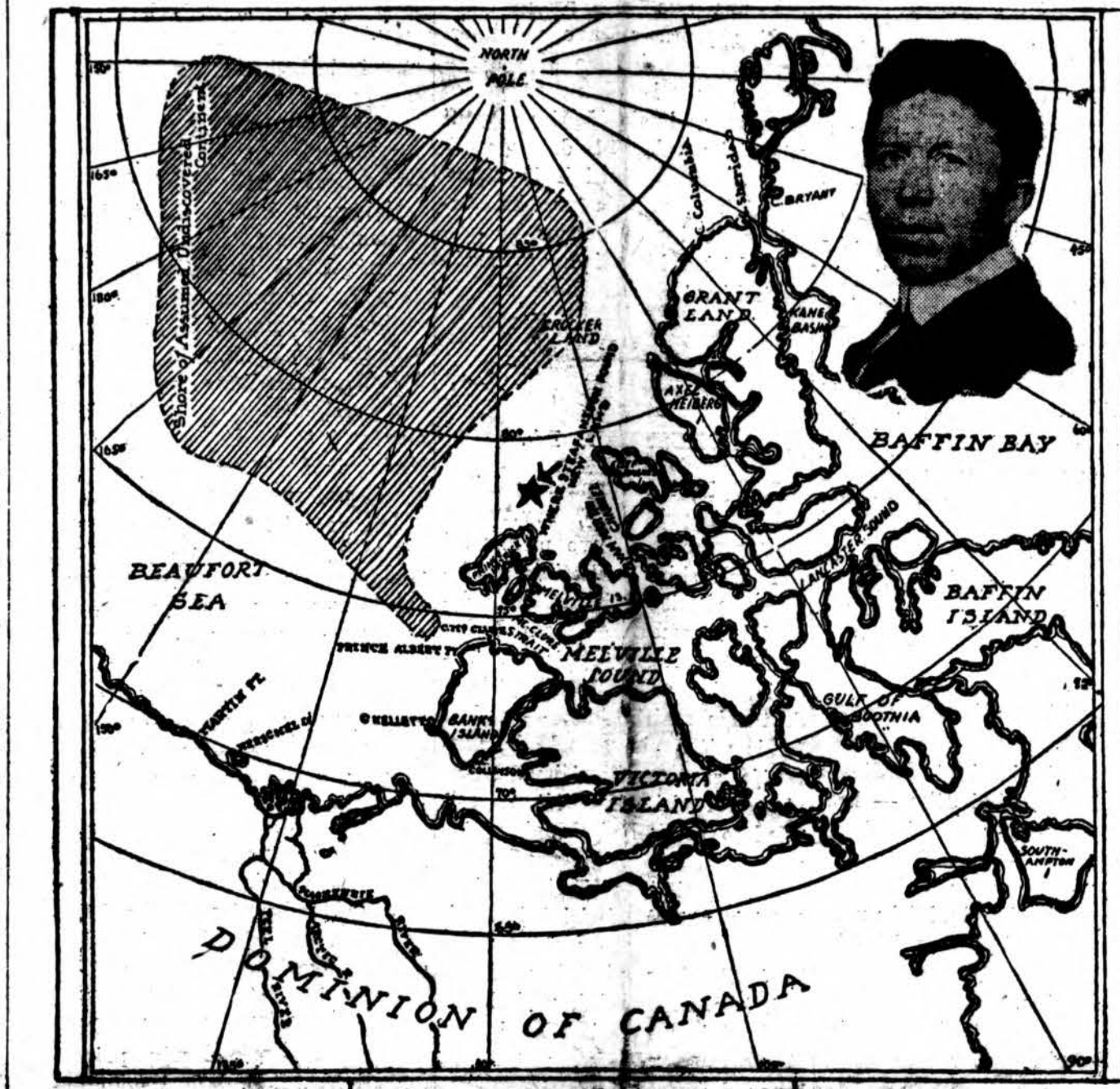
Nemanykime, kad tas Dūmos pareikalavimas apsiejo be lietuvių, Lietuvos piliečių įsimašymo. Toks Dūmos pakeltas klausimas liudija, kad ir Lietuvoje veikiama, dirbama tuo pačiu tikslu, ką Amerikos lietuviai buvo nusprendę per Politškąjį Seimą Chicagoje. Veikime ir mes. Pasirūpinkime, kad mūsų petija įsietų milžiniška, dėkime ir rinkime po ją parašus. Atkreikime akį į intekmingą kitataučių spaudą, ruoškime reikalingą pasaulio opinią.

Neužmirškime ir to dalyko, kad jei Lietuvai bus teikiama autonomija, biurokratizmo įsigalėjusi dvasia visados stengsis ją apkardyti, sumazinti iki minimum. Mūsų gi priedermė yra reikalauti koplačiausios Lietuvai laisvės. Prie jos mes turime teisę. Atkreikime dėmą į savo teises. Ir jei tikrai, nuoširdžiai, su atsidavimu dirbsime, sekdamis savo tėvynainiškus jausmus, Lietuvai laisvę išgausime.

NUO LIET. DR-JOS ATSTOVO PRANEŠIMAS.

Gavome nuo gerb. p. St. Šimkaus pranešimą, kad jam besilankant So. Bostone, nukentėjusiems del karės lietuviams suaukota 19 d. rugs. Lietuvių Tautiškoj salėj 243 dol. ir tą pačią dieną šv. Petro bažnytinėj salėj 858 dol. Viso 1101 dol.

Reiškia, Bostono lietuviai aukų sumetė gerb. Lietuvių Dr-jos atstovui atsilankant kur-kas daugiau, negu didžiausios lietuvių kolonijos Amerikoje. Kas varysis, kad Bostoną „subytinus“?

Keliauninkas Stefansson ir jo atrasti nauji žemės plotai. Keli metai atgal, Stefansson išskelbiavo į šiaurius ir buvo manoma, kad jis žuvo. Bet jis laimingai sugrįžo.

DŪMA PALEISTA. VOKIEČIAI UŽĖMĖ VILNIŲ.

VIDUJINIS KRIZIS RUSIJOJ.

Pastarąja savaitę visų akys daugiau buvo kreipiamos į vidujinius Rusijos reikalus, negu jos veikimą karės laukuose. Mat, carui Dūmą paleidus, daugumos tikimosi, kad Rusijoj kilsias neužsiganėdinimas, kuris gali pereiti į revoliucijos keliną. Gi duodamos žinios iš Stockholmo, Švedijoj, gal stengiasi užbėgti už akių ir praneša apie areštavimą pačių kairiųjų Dūmos atstovų, apie darbininkų bruzdėjimus ir abelnai didelį Rusijos gyventojų neužsiganėdinimą kaip iš vidaus dalykų tvarkimosi, taip ir karės vedimo būdų. Tas visas labai galimas dalykas, bet turbūt kiek ankstyvas.

Kada dalykai taip stovi Rusijoj, tuo tarpu karės laukuose įvyko nemaža permainų.

VOKIEČIAI UŽĖMĖ VILNIŲ.

Iš svarbiausių praeitos savaitės ndotikių, be abejonės, yra Vilniaus miesto paėmimas. Vilnius vokiečių pajėgos panaudojo savo išmėgintą kovos būdą: jie nėjo stačiai Vilniaus užimti, bet stengėsi iš tolo jį apsupti. Tuo tikslu iš šiaurės ir pietų nuo Vilniaus varėsi pirmyn, stengdamiesi užteiti rusų armijoms esančioms apie Vilnių iš užpakalio. Rūsai, bijodamiesi likti apsuptais, nieko kito negalėjo daryti, kaip tik apiešiti Vilnių. Jie tai ir padarė. Pasitraukus rusams iš Vilniaus, jį užėmė vokiečiai. Pastarie-

BALKANUOSE VĖL ŽADA KILTI AUDRA.

Praeitais metais austrams nepasisekus Serbijoj, ten viskas nurimo. Nuilsinti serbai neturėjo spėkų briaunės į Austriją, Vengriją, o austrai buvo užimti kovose su rusais. Dabar, kada rusai taip nustumti tolyn, austrams pasidarė šiek-tiek lengviau, o į pagalbą jiems pribuvo niekad nenuilstanti vokiečiai. Gal jie būtų ir ilgiau palikę serbus ramybėje, jei ne prastas turkų padėjimas. Turkams pristigo žmonių kariavimui, o užvis labiau ginklų, amunicijos. Vokiečiai su austrais tad pasirijo gelbėti savo serbus —

turkus. Jie mano spēka su-
laužyti serbus, pereiti per jų
žemes, disigauti Bulgarijos
rubežių, o nuo ten keliauti tur-
kams su pagelba. Mat Turki-
ja sutiko Bulgarijai už dyką
užleisti savų žemių, tad ir ma-
noma, kad ji sutiks praleisti
per savo žemę vokiečių ka-
riuomenę ir visą karišką amu-
niciją. Toks vokiečių ir aus-
trų žingsnis įjudina ne vien
kariaujančias valstijas, bet
taipgi Rumuniją ir Graikiją.
Spėjama, kad Rumunija su
Graikija stosiančios talkinin-
kų pusėn, o Bulgarija vokie-
čių.

Ar vokiečiams ir austrams
pasiseks sutrinti serbus, tai
dar klausimas; nes spėjama,
kad ir Serbiją nemaža kariuo-
menės nugabeno Anglija, Ita-
lija ir Prancūzija. Prikeręs
prie tv serbus, gali pasirodyti,
kad vokiečiai nieko ten peš-
ti negalės.

KITUOSE FRONTUOSE.

Kituose karės frontuose:
ant Galipoli, Italijoj, Prancū-
zijoj ir Belgijoj nieko nesi-
girdi, apart kanolių šaudy-
mosi. Kariuomenė tose vie-
tose taip apsidrutino, tiek pri-
sidirbo apkasų, kad nei vie-
na, nei kita kariaujančių pu-
sių nieko nebegali padaryti.
Taip ir stovi ant vietos su-
sikibę.

Ant jurių irgi nelabai kas
dedasi. Vokiečių povandeni-
niai laivukai kas sykis silp-
niau ir silpniau veikianti.
Nors angliai nesigiria, bet vi-
sų spėjama, kad baigia už-
gaudyti vokiečių submarinus.

Amerikos Žinios

AUSTRIJOS PASIUNTINIS SKUNDŽIASI.

Austrijos pasiuntinis daktaras Konstantinas Dumba pasiuntė Suvienytųjų Valstijų sekretoriui Lansingui laiską, kuriame nurodo, jog Suv. Valstijų valdžia neturi jokio pamato jo pašalinimui nuo užimamos vietos D-ras Dumba savo persergėjimą Austrijos pavaldiniams, kad jie nedirbtų ginklų dirbtuvėse, gaminančiose amuniciją talkininkams, aiškina šitaip: Austrijos pavaldiniai, kur jie nebūtų, prasižengia prieš savo šalį, jei prisideda prie jos silpninimo.

Daktaro Dumbos laiškas buvo apkaltėtas konferencijoj, kurioj dalyvavo prezidentas Wilsonas ir keletas augštesnių valdininkų. Nutarta kol kas nieko nedaryti ir laukti atsakymo iš Vienos.

Austrijos pasiuntinis kaltina irgi šios šalies cenzūrą, kuri labai siaurino jo, kaip atstovo, teises susirašinėjime su savo valdžia. Tam dalykui ištirti paskirta specialė komisija.

Kaip girdėti, Austrijos valdžia nenorinti turėti jokių nesupratimų su Amerika ir sutiksianti su Amerikos reikalavimais.

VOKIETIJA NUSILEIDŽIA.

Washingtono plačiai kalbama ir rašoma, kad Vokietijos valdžia ingaliojo savo pasiuntinį Amerikoje, gr. Bernstorffą, padaryti keletą nusileidimų iškilusiose nesusipratimuose tarp Washingtono ir Berlyno delei „Arabico“ nuskindinimo.

Tas ingaliojimas, tiesa, nedaleidžia Bernstorffui papeikti kapitoną to povandeninio laivo, kuris sutorpedavo „Arabica“, bet jis galis pranešti Suv. Valstijų valdžiai, kad tas laivukas užpuolė „Arabica“ o ne ginėsi nuo jo, kaip buvo ankščiau vokiečių skelbiama.

Grovas Bernstorffas pilnai tikisi, kad toks paaiškinimas patenkins prezidentą Wilsoną ir visas nesusipratimas galės užsibaigti labai ramiai.

Užsibaigus nesusipratimams tarp Vokietijos ir Suv. Valstijų delei „Arabico“ nuskindinimo, dar tuomi nebūtų panaikinta tų nesusipratimų šaknis, nes „Lusitanijos“ nuskindimas, kuomet žuvo 115 Amerikos piliečių, dar nėra pilnai apkalbėtas.

IŠ HAITI REVOLIUCIJOS.

Gonaives miesto apeliokėse Dėdės Samo jūrininkai buvo susikirtę su Haiti revoliucijiniais. Užmušta 17 riaušinių, du

Kalbama, kad pridirbę vokiečiams visokių kilpų: daug nuskindino, daug ir sveikų sugavė. Gaudyti tiems laivukams buvo padaryti milžiniški plieniniai tinklai, daug, daug mylių ilgio.

Gal užtai keršydami vokiečiai savo zepellinais buvo nusikrydę į Angliją ir metė bombas ant Londono. Kiek nuostolių padaro tos bombos, angliai nieko nesako. Mat, yra papratę tylėti.

jurininku sunkiai pažeista. Maistinėinkai sugadino Gonaives miesto vandens trubas. Suv. Valstijų jūreiviai ėmėsi tas trubas taisyti, kas labai nepatiko haitiečiams ir jie užpuolė ant kareivių.

Dabartinį laiką Gonaives ir jo apeliokėse nesiranda nei vieno maistinėinko.

MIRĖ KATALIKŲ VYSKUPAS.

Californijos miestelyj Coronado Beach, kuris randasi labai netoli San Diego, mirė J. E. kun. T. J. Conaty, Monterey ir Los Angeles vyskupas. Velionis turėjo 68 metus amžiaus. Amerikos plačijai visuomenėj jis buvo žinomas, kaip vienas iš geriausių iš veiklusių katalikų Bažnyčios veikėjų.

MEKSIKIEČIAI UŽPULDINĖJA SUV. VALSTIJŲ KAREIVIUS.

Meksikos sukilėliai nepaliauna užpuikinėję Suv. Valstijų kareivius parubėžj. Rio Grande upės apeliokėse Meksikos banditai sunkiai sužeidė du Amerikos kareivius ir vieną moterį. Carranzas kariuomenė sumušė Zapatos šalininkus. Taip-pat nepasisekė ir Villos kareiviams. Priskaitoma užmuštųjų apie 600 ypatų.

Gaunama žinių, jog Carranza žisur ima viršų. Spėjama, kad Suv. Valstijų valdžia pripažins Carranzą Meksikos prezidentu.

KATALIKŲ FEDERACIJOS KONGRESAS.

Penktas (V) Federacijos Kongresas atsisbus šimet rugsejo 28, 29 ir 30 d. Brooklyn, N. Y. Laikas pradėti ruoštis prie to didžiojo kongreso, kuris kaip ir užbaigs visų seimų sezoną.

Tuom tarpu parapijos, draugijos, susivienijimai ir sąjungos yra nuoširdžiai kviečiamos dalyvauti Penktame Federacijos Kongrese, Brooklyn, N. Y. Laikas šaukti draugijų susirinkimai, rinkti atstovus (delegatus) ir sutvarkyti savo inėsimus Kongresan. Parapijos gali siųsti po tris delegatus, draugijos —gt po du delegatu. Nuo mūsų pačių, gerbiamejieji lietuviai ir katalikai, priguli Kongreso pasisekimas. Drįstu kviesti visus dvasiškins ir svietiškins inteligentus talkon. Jei jūs gerbiamejieji, nepasigailsite laiko ir darbo, sunaudosite visas savo spēkas ir intaką, šimetinis Federacijos Kongresas galės būti priskaitytas prie labiausiai nusisekusių.

Žinios iš Lietuvos.

GERADARIS.

Tegu bus pagarbintas J. Kristus!

Tarė, gražiai, laugvai incidence, pusamžis ponas, elegantiškai žemai, net peržemai pasilenkdamas prieš kunigą.

— Ak, Dieve! Kiek čia esama nelaimių, kiek čia nelaimių! Kiek čia dabar pas jus trūkumų ir komitetuose ir nekomitetuose! Kaip jūs begalite ir ištesėti! Antai, aplink vagzola pilna privirtusių gyvūnų kūnų; kelintą dieną, sako, taip esą... O važiuojant per V. džemį, tai pilni laukai ir miškai.

Lenkiškai kalbėjo ponelis tokiu užjautimu, lyg tai jo paties šeimyna kęstų del karės.

— Tamsta nesistebėk: juk ir aš pats esmi kanikiškas, nors dvarą turiu ir įgaunuose. Taigi vis tai mano tautiečiai (rodacy).

— Gerai, gerai! Šiais laikais pas mus nebėra „rodacy“ — bėra nelaimingi, iš savo lizdų pakelti „žmonės“. Tai ku gi mes Tamstai ar Tamsta mumis galėtume patarnauti?

— Atiduokite man į dvarą dalį savo „nedzarų“ — pačių prastųjų, pačių netikusųjų lupatų. Mano dvaras didelis, vietos atsiras. Aš — katalikas; įsitikinęs katalikas, psekoniavio. Kiekvieno gi gero kataliko pareiga, man rodos, tokiuose terminuose atėti gėlbėti saviškių. Bent taip man rodos...

Pabaigė tvirtu, įsitikinusi balsu, pirmą galvą palenkdamas, bent kiek į pakratydamas, pasakui gi išdėdžio atnesdamas, lyg pridurdamas: „štai, kas aš esu ir ką moku padaryti!“

Į komitetą atnešdavo pinigų, kitas labai mažas, kitas daugias, kitas labai daug. Prie to būvome pridūrę ir tai jau mūsų nebesėbino. Bet tokios „aukos“, taip sakant, notura, dar nebuvome girėję.

— Pone, nors visus! Paskutiniiais laikais, sumąžėjus aukoms, mes labai skyriame globojamuosius. Kiek tiek galinėjus dirbti išsiuntinėjame į visus kraštus. Bepasiliekame tik ligonius ir moteris su vaikais.

— Na, visus, tai ne visus! Kur gi aš juos padėčiau? Išmaitinti, dėkui Dievui, ar ištesėti. Bet tikur jie padėti! Juk nesutylpų nei į dešimt daržinių. O čia ateina kienapjūtė... Tušias pas mane testovį vienas fligelis.

— Ak, užtenka ir jo! Sociali užtenka! Jei tamsta toks galtingas samarijietis, imkis mūsų paliečių! Tamsta negali suprasti, nepatyręs, kiek jie mums sunku kuopoje su sveikais laikyti! Vienas amžinai aklas. Kitas šiaulios šrapneliais apakintas baigia akti. Kitas raitos, vidurių vėžio edamas. Kitas nuomaru miršta. Vienas negali savo reikalui išieiti. Kitas, nekantraudamas, nuolat aišioja, skundžias ir pyksta. Vienas šio nepavalgo, kitas to; kitas valkus gzdina... Tamsta tiesiog dangaus karalystę gautume už tokį darbą, o mums perpus palengvintumei.

— O, tegu Dievas mane saugo nuo ligonių! Aš juk gyvenu so-džijne, gydytojo nėra, aptikos nėra. Beto, iš dvaro šeimynos reiktų bent keli žmonės atitraukti, kad jiems vieniems tarnautų, juos slaugytų, jiems valgyti virtų, juos kuopų. Ne, kunige, palinkos mane nuo ligonių ir duok „paezkę“ tokių, kurie kojas pavelka, kurie tesėtų patys savimi rūpinties. Vietos ir valgio man užteks.

— Owszem, owszem, panie! Yra dar ir tokių. Nežinia, nei kas darų: yra pusbernių ir mergių. Į darbą jų neišiusi, iš prieglaudės negi išvarysi: dar pagaus kas į paleistuvystės darbą. Ak, kaip būtų gerai, jie kur į nuokali išvežus nuo to miesto papiktinimui, nuo dykinavimo!

— Taigi-tai!—gyvai pridūrė geradaris. — Ag jie galėtų kai kur padirbti. Juk pas mane dvaras! Laukai, jauti, sienas; planti, arti, vežti; gyvuliai, kiaulės, paukščiai. Ne dykai. Nemislyk tamsta, kunige! Aš katalikas! Aš už kiekvieną darbėlį užmokėsiu. Kiek kas bus vertas. Kiek kas ko padirbs. Aš tesėsiu vyrams

mėnesini po 12—15 rub. moki, moterims po 8—10 rub., kambarynėms virėjom po 6—8, paukštinėms mažiaus...

— Ak, pone! Tai ir bus tikroji labdarybė! Mes, štai duodame prieglaudą, valgi ir skalbinia. Jie sotūs, neušalę, švarūs ir gydomi. Žinai, Tamsta, dažnas neišieiti iš čia nebepori, jokio darbo nebeimas. Išdyksta, kiauromis dienomis vazojas po miestą. Kitas ima elgetauti, ir visai be reikalo. Ko gi jis stinga tam kar-tui? Kiti kortoja, kitos net su ka-reiviais ima romansuoti. Gyva bėda... Tai kiek gi Tamstai duoti vyriškių ir moteriškių?

— O, bureli! Darbo bus, by tik nedingėtų dirbti. Ir jiems bus gerai ir man bus gerai. Kitus pristatysime prie laukų darbo, kitus aplink namus, kitas į kambarius. Reiktų net auklės prie vaikų. Žinai tamsta, kunige, aš gyvenau tarp įgaunių, bet nekaip su jais nesutinku. Darbininkai jie nieko; bet neapsakomai brangūs. O tar-nai, tai visiškai niekam tikę: stačiukai, su fanaberija. Norėčiau turėti visus tarnus lietuvius.

— Ak, kaip tai gerai! Viena didžiausių kliūčių, kad mes to jaunimo nebeapabigame išiekti, kad jie kalbų nemoka. Tikiai lietuviečiai.

— Susimildamas, kunige, to ne-daryk! Vien tik lietuviečiai? O dia Boga, taigi jie pas mus nuobodžiū numirtų! Pas mus juk niekas nemoka lietuviečiai. Aš du žodžių: eik šia, gerai, sakė-pasakė. Mano žmona bent kiek dau-giaus, bent dešimtį žodžių. Vi-soje aplinkinėje vien tik įga-niškai tekalba. Kaip gi juos pa-komanduotum? Gyvos būtų bėdos! Ar gi nėra pas jus ir lenkiškai kalbantų?

— Kur bus nebuvę! Yra kiek tik norite. — Iš šiaulių mies-to...

— Ak, ne! Iš miesto? Žinai, ku-nige, dabar ir su sodiečiais nesu-sipneksi: tokie galgonai, ištvirkę, nieko nebeklauso. O su miestie-čiais nors rankas nukratyk. Tin-giniai, dabitos, duok gerai paval-gyti...

— Yra nuo Kelmės. Ten tikia Lietuva. Ale lenkų dvarai. Ale kalvinių pastoriai, pradėdant nuo Konstantino Tumo nabaštiko, to-kiu lietuvio, bet lietuvio nebe-prisidavusio, ir baigiant tikrais lenkais, lietuviečiai visai nemokan-čiai. Ale ir nuvėsusio katalikų klebonija. Visi išvieno imdami šiaip-taip aplenkino sodžius, ypač gi miestelį ir je apylinkę. Taigi ten žmonės ir šiaip ir taip mo-ka.

— Vot, vot, vot! Ašiu Tamis-tai kunige. Katalikiškai ašiu! — lingačiavo, nudžingęs ponelis.

— Bet gi dabar man, pone vi-sai nebeaišku, kogi tamsta nori ar žmonės prieglausti, ar darbinin-kių ir tarhų gauti?

— Ir tų ir kitų kunige... Man reiktų ir tarnų, tų ypač; ir bent kiek darbininkų. O prie jų ga-lėtų bent keli ir globojami.

— Ašiu ir už tai! Tik dabar man aišku, kad tamsta pats gau-si išieškinti, ko ir kiek tamstai reikia. Laiko negalėdami, imki-mes ir apvažiokime bent trejetą mūsų prieglaudų.

— Ot, ir šventi žodžiai — pa-šoko iš vietos geradaris.

Ir išvažiavo „nedzarų“ iek-toti.

Jeisime į trobą, sušukusime: kas nori sodžiaus oru atsikvėpti? Ir apspinta mus būriai pasisiulijan-čių.

Štai pusmergėlė, sveika raudoni-ka, greita, linksmas, lenkiškai, kaip rope krema.

— Kiek norėsi prie vaikų?

— Kiek ponas duosi. Tik imk, eisiu, už ką nori, už vieną paval-gymą. Štai, Komitetas davė bilio-tą į Vitebską. O ką aš ten gau-siu? Kas manęs ten laukia? Gal badą kėsiu. tai jei ponas imi, imk.

— O tai gerai, tai gerai! Kaip tavo pavarde? Šia pinigų vežėjui. Atvyksi ten ir ten. Ir važiuosiva... — Štai jaunutė moteriškė. Be-vaikė. Vyras kariuomenėje. Sva-ri, jauna, graži. Lenkiškai neblo-gai. Kambarinė pirmos rūšies.

— Pone, susimildamas, tik ma-

nes nepalik! — maldavo mote-riškė, sudėdama rankas.

— Gerai, gerai. Atsik to pat. Vaziuosime!... Žinai, kunige, kas man ypač patinka? Tai jų noras darbuotis: jos prašytė prašos į darbą.

— Į darbą štai prašos ir pus-berniai.

— Pusbėrniai? O kur aš juos dešim? Ka gi juos galėtumėte dirb-ti?

— Viską, ponai. Mes jau tar-navome pusvaikais. Arėme, pio-vėme.

— Tai kiek gi jūs norėtumėte darbo mėnesiams? Sakysime, ligi Visų Šventei?

— Tai jau kad duotumėt dra-pamą, pakaktų bent šešių rublių mėnesiui.

— Gm... O didesnių vyrų nėra?

— Nebėra, visus pasamdė tran-sėjoms kasti, į gelžkelius, į miš-kius.

— Gm... tai pamatysime. Ką gi daugias man kunigas parodys?

— Jei Tamsta prie šių „darbi-ninkų“ panorėtumėte priimti ir „globojamų“ tai aš rekomenduo-čiau ir tiesiog prašyčiau pasiimti dar šitą daile lietuvaitę, globoto-ją dviejų mažų brolių: 9 ir 5 metų. Ji kitaip nemoka, kaip tik lietuviečiai. Bet labai nelaiminga, atskirta nuo tėvų, su mažais. Jai nėra kur prisiglausti.

— Gm. O ką gi ji galėtų dirbti? Juk ji turės savo mažuosius glo-boti, ir visą laiką praver.

— Kodėl gi? Galės drauge ap-link paukščius, aplink kiaules eiti.

— Ale be kalbės... Ką gi man pati pasakyt? Tai jūs galėtumėte paukščius lesinti?

— Galėtume. ponas.

— Gm... tai gerai... Žiūrėsime. Aš dar syki atvažiuosiu. Skyrevos.

— Dėkui, kunige! Širdingai dėkui! Katalikiškai dėku — kra-tė man ranką žemai leng-damas galvą. — Ak ir aš ka-talikas. Ir aš nemorų būti nuokai-liai nuo visų nelaimių. Mielu noru priimsiu „paezkę“ pabėgėlių. Ašiu.

Persiklyrėvė. Ryta žiūriu — tebėra mergėlė su broliukais.

— Neimė?

— Nežinau. Tebėra mergėlė. Tebėra ir moteriškė — kamba-rinė.

— Neimė?

— Nežinau. Sako, prieš kitas bugštaves, kad aš su baltu žipke-liu ir peršvari. Ką gi jam pati pasakysianti, atsivėsus tokią „poni“, kuriai juodas darbas „nie do twarzy“?

Neberaduo tik pusmergėlės „Geradaris“ viena ja pasiten-kiu.

Lenkų „Muchoje“ buvo panašios rūšies vaizdų iš Akmeniškių. Esama ir pas mus tokių.

„R. G.“

Švaicarų auka. Centralis švei-carų komitetas atsuntė Petro-grado lenkų komitetui vilniškių skyr. 25.000 frankų (12.500 rub.). Gardino ir Kauno gub. gyventojams, nukentėjusiems del karės šelpiti.

Zašliai, Vilniaus gub. Užkre-diamosios ligos. Stabintikių kai-saus raišais mirė 3 vaikai ir 1 suaugęs vyras. Serga 3 asmenys. Rauspals sergama ir Rečėnų kai-me. Kitur, girdėti, ir šiltinė plinta. Visos šios ligos atėjusios iš vakarų pusės — nuo Žiūna-rių ir kit. Ten labiau serga. Kad tik kaip nors labiau neišiplatin-tų.

Sudegintos ir apgriautos baž-nytės. Laikraščių žiniomis Kau-no gub. sudegė dar žaigsnio ir Airogalos bažnyčios. Čekiškės bažnyčia apšaudyta, o Tysavų bažnyčioje apgadinta gipsinės stacijos.

(Iš Liet. laikr.)

SELPKIME LIETUVŲ AUKO DAMI TAUTOS FONDUI

Iš Liet. Gyvenimo Amerikoje.

ROCKFORD, ILL.

Tarpe vietos lietuvių katalikų nuo tulo laiko pradėjo apsieir-kti kitokia dvasia. Pasigirdus, kad pradėjo tvertis darbininkų organizacija, mūsų tarpe irgi ki-lo mintis, kas link jos naudingumo. Ilgai laukėme, galvojome ir pagaliau įvyko susirinkimas 12 d. rugsėjo, kuriame ir likos sut-verta L. D. S. kuopa. Laikius valdyba yra šokia: Dasiškas vadovas, kun. V. D. Taškunas, pirmininkas P. P. Petrenas, raš-tininkas A. Rupšis, išdininkas J. Zubas.

Kuopa nuo pat pradžių pa-rodė nepaprastą savo veiklumą, pirmame susirinkime likosi na-tarata parengti vakarą su plačiu program, kuris žadėjo įvykti utarninko vak., 21 d. rugs., š. m. Visi suprantantieji ir atjau-čiantieji tą reikalą yra kviečia-mi prisidėti prie naujos kuopos. Linkėtina kuopai kuogeriausio pasisekimo!

Narys.

HONESTAD, PA.

L. Vyčių XI kuopa ilgą laiką, del tūlių priežasčių, svyruojan-čiai gyvavo net buvo mėginusi dvi daly skirti. Vietinis kle-bonas papiekt vietai bažnyčio-je laike pamokslu toki Vyčių svyravimą ir nusilpnėjimą. Vy-čiai greitai susiprato. Rugsėjo 5 d. turėjo susirinkimą, — rodosi lig iš miego visi atbudo ir, pas-tebėję savo nusilpnėjimą, neta-rė veikti visi vienybėje ir pri-sižadėjo neklaidyti daugiau ge-dam veikimui ir užimamams, bet paremti juos. Toliaus vien-balsiai nutarė išsirinkti kokį teatrališką veiklą mokintis su-losti. Paskiaus vietiniam klebo-nui, kun. Čepanoniui, užsiminis, kad reikia paremti išleisti Vy-čių organą „Vyti“, nutarė iš-kepus kuopos pinigus \$10.00. Laikė susirinkimą surinkti ir au-ku. — Kun. Čepanoniš aukojo \$5.00, A. Visminas — \$3.00, P. 50c. Pr. Visminas, V. Kraugilis, J. Greblinas. Po 25c: J. Baga-šis, M. Brežinskaitė, T. Matu-kiunė, P. Visockaitė, O. Viso-ckaitė.

Vyčių suaukta — \$12.75 Iš kuopos kaso — 10.00 Viso — \$22.75

Mes, Vyčiai, tikimes, jog išpildysime savo prižadėjimą ir ne-gyrisime į senas neveiklumo vė-zės, bet eisime naujais doros ir praklumo takais.

Vytis.

BENTON, ILL.

Vietinio klebono, kun. S. Ko-liesniko, rūpėčiu, buvo sureng-tas balnis 6 d. rugsėjo. Prie su-rengimo balius prisidėjo keletas parapijonų. Pelnas parengtojo balius skiriamas šv. Juozapo parapijos bažnyčios naudai. Ba-lius buvo parengtas Jurgio Kun-skio ir A. Povilavičiaus svetai-nė. Buvo pardavinėjami paveik-lėliai Bentono Bažnytelės. Nors čia Bentone su darbas tuo tar-pu nekaip, bet nežinrnt to, at-jausdami vietinio klebono gerus norus, žmonių prisirinko pilnų-tė svetainė, net iš West Frank-fordo atvažiuosiu patėmijau. Mat ten darbai geriau einasi. Ba-lius prasidėjo nuo 2 val. po pietų ir tęsėsi iki 11 val. vakaro. Nėant balių svaigalų, nesima-tė girtų žmonių. Pasitenkino so-demis ir ice creamu. Sulaukus vakaro žmonės linksmai skir-tėsi namo, viskuom užganėdinti. Ašiu rengėjams už pramonę ir pasidarbavimą.

Parapijonas.

NORWOOD, MASS.

Visose Suvienuytų Valstijų ko-lonijose girdėtis gerų ir blogų paunių. Taip ir pas mus. Ašiu Dievui, bažnyčiai jau stogą pra-deda dėt. Parapija stovi tvirtai ir pagal padarytos sutarties, tu-čią būt darbas užbaigtas iki 1 d. lapkričio šių metų. Katalikiš-

kos draugijos puikiai gyvuoja, ypač moterų N. P. P. Sv. D. ja. Ketina ir scenoje pasirodyti. Linkėtina gerų pasekmių. Nor-woodiečiai nerimauja belaukda-mai p. St. Šimkaus ir nori išgir-ti jo pasakojimus apie karės baisenybes ir mūsų tėvynės liki-mą. Svarbiausia už visas, tai L. D. S., kuri labai užinteresavo Norwood'o praklmesnius darbi-ninkus. Nenori jie likt nuo kitų ir mokiniais veikalus, laiko au-sirinkimus dnyk ant mėnesio. Net amagu pažūrėjus į lietuvių katalikišką visuomenę.

Neprašali būtų pažvelgus ir į kitą pusę. Rugs. 29 pas mus buvo su prakalba koks ten „ša-kas“ bendradarbis. Kalbėjo apie karę ir bedarbes. Bekalbant apie karę pradėjo verkliant kitus begraudindamas. Žinoma, visą bėdą vertė ant krikščionių, pridurdamas, kad pakol bus ru-bežiai patol bus ir karė. Taigi galima suprast, kaip soc. rūpi tėvynė. Užvis labiausia bombar-davo Vyčius, bet ir to nesugebėjo atlikti, kiek matėsi iš jo kalbos.

Antra tema visai be prasmės. Apkalta išradimus, nes techni-ka prasiplatinus, pagal jo nuo-monės, 50% nustoto darbo. Pa-sisakė, kad dirbs Boston'e bač-kinėi, gaudavo po 2.50 į savaitę, o kai savininkas nupirko maši-ną, tą vargšą pavarė nuo darbo, ir nors gyvas žemę graušk. Tik ašiu giliukui, kad randasi mul-kinėja „Šakė“, kur iki šiam laikui sekas gyvent iš mulkių.

Rugsėjo 5 d., „labdariai“ su-rengė diskusijas. Tema „Ar Nor-wood'o lietuvių pasistatys baž-nyčių ir Ar kunigai eina Kris-taus pėdomis?“

Plakatai buvo su pasarga ka-talikams. Girdi, klebonas draus-jus, kad neitumėte, bet neklau-sykite ir atsilankykite, girdi, bus mšamas svarbus klausimas.

Jeigu būtų cecilikučiai kvietę, ištikrųjų nebūčiau ejęs, bet kaip „labdariai“, prie kurių priguli ir keli katalikai, tad-gi man pa-rūpe kame dalykas, kad katali-kai priguli prie tos dr-stės ir duo-da pasargą katalikams? ...

Prasidėjo diskusijos. Vienas cecilikas atsistojęs pasakė, kad bažnyčia užrašyta kokiame ten ai-rišiu. Kitas, tūrbūt katalikas, paaiškino kaip dalykai stovi ir prieai neturėjo ko kalbėt. Nu-važiavo ant Bažnyčios burnoj-mo. Rimtesni nariai pakelia pro-tesą prieš tas kalbas ir inesa, kad visai nediskusiot ir net per laikraščius atšaukt. Diskusijų pirmininkas paaiškina taip: Lab-darystės dr-ja ingaliojo komisi-ją iš trijų narių, kad jie su-rengtų ką nors kas nedėdizmas, kad ir anarkistiškojo dvasioj bū-tų. Paskui nariai gali kritikuot ant susirinkimo, o čia ant stalo turite temą, tai ir diskutokite. Tas triukšmas užsibaigė.

Diskusuojant antrą klausimu-dalį, reikalavo, kad kunigai lab-dariežiams kojas mazgotų, nes, girdi, Kristus mazgojo savo mo-kytiniamis. Kodėl, girdi kunigai nedaro stebuklų, basi nevaikšio-ja? Tad gi kunigai ir neina Kris-taus pėdomis. Dangel kitokių kvailiųščių pripilėjo, iš ko publi-ka garžiai prisijunkė. Radosi visgi tokių katalikų, prašė bal-so. Kaip katalikas kalba, tai pir-mininkas trukdo kuojeliu į stalą barškindamas, pakol nustabdo. Kaip kitas prašo, tai pirminin-kas rėkia sėk piemuo! Ir iš mo-teriu norėjo gaut balsą. Gavo at-sakymą—Eik pas vištąs. Tokia tai tvarka būvė tose „diskusio-je“.

Gaila, kad labdariai duodasi šakininkams už nosių vedžioties. O ypatingai, kurie vadinasi ka-talikais. Indomu kokį reikalą jie turi prie Bažnyčios kišties tokio-je vietoje?

L-tis.

WATERBURY, CONN.

Vietoj prakalbų — „spjūda“, 13 d. rugs. š. m. vietinės pir-mieviškos ir tautiškos draugijos rengė prakalbą svetainėje ant 48 Green gatvės. Apgarsinimuo-je buvo minėta, jog kalbės p. St. Šimkus, Lietuvių Dr-jos at-stovas.

Žmonės indomaudami burius rinkosi į svetainę, pasitikėdami išgirsti jo rimtos kalbos, bet vėliaus pasirodė, kad liko didžiai apviltais: vietoj Šimkaus, vedė-jas perstato F. Bagočių (Bo-gachewsky) ir priegtam paaiški-na, jog p. Šimkus delei silpnumo sveikatos negalėjęs pribūti. Ka-dangi einant į salę buvo ima-ma po 15c. įžangos, tai prakal-bų vedėjas pasakė, kad kurie norėję išgirsti Šimkaus, o ne-norite Bagočiaus klausy-ties, tai pasiėmę įžanginius pi-nigus eikite namo. Bežiūrint sus-tojo daugiau pusės žmonių ir ejo namo, Bagočius stovi ant estrados kaip skilandis, šaukia žmonės neiti lauk, bet klausyti jo prakalbos, o šie jam atsako, kad mes jau gerai žinom tavo prakalbą ir nemorime daugiau klausyti.

Didžiuliam išėjus ir likusiems aptilus, pradėjo p. Bagočius sa-vo kalbą. Kalbėdamas maždaug tą patį pasakė apie Lietuvą, vargus, ką mes jau visi žinome iš laikraščių. Nekuri laiką kal-bėjo rimtai ir nieko neužgauli-damas, o tuopat laiku du rinkė-ji rinko aukas del karės nuke-n-tėjusių lietuvių. Pabaigus rinkti aukas, Bagočius pradėjo kalbėti apie Europos politiką ir Lietu-voje ateiti.

Čia Bagočius pradėjo netik nesamones sakyti, bet ir neva-rius juokus krestti, kas labai ne-priitinka kalbant apie Lietuvos vargingą padėjimą. Kalbėdamas B-čius apie Vokietiją pasakė, jog ten esanti didžiai įsigalėjusi klerikalų partija (klerikalais Bagočius vadina katalikų kuni-gus) ir būk toji partija valdan-ti visą šalį.

Blogiausia B-čiaus kalbos yda yra ta, kad jis nemoka manda-ti kalbėti. Maž-daug kas dvi minutes jis savo kalboj varto-ja žodžius, „čiot jevo poberi“, „čiot jevo znajet“ ir t. R. si-jai pėrė kailį, Anglija, gird, Rusiją melžia kaip ožką.

Daugumos jo vartojamų žo-džių spandoj nebegalin' cituoti, nes tai būtų gėda. Tokiais tai žodeliais B-čius maitina publi-ką, kuri ramiai klausosi ir ploja delnais skaniai juokdamas.

Ar taip reik kalbėti ir tokių kalbų klausyti, žinant jog mus tėvynės laukuose bėga upelias nekaltų žmonių kraujas, ir tūk-stančiai šaukia idant melstume-mes prie Dievo už juos?

Ne, laikas jau būtų visokius Bagočiams ir jam panašiems už-drausti tokias kalbas, nes tose kalbose prasižėnčia prieš tau-ą ir pačią dorą.

Labai būtų pageidaujama čia sutverti L. Vyčių kuopą, nes ta-da Vyčiai galėtų perspėti vietos lietuvius nuo pirmievių villu-gyčių. Ir aš tikiu, kad greitų laikų čia bus L. Vyčių kuopa, nes Waterbury'je randasi gan daug rimtos jaunomenės, kuri galėtų daug gero nuveikti dar-buodamos po Lietuvos Vyčių, vo-tiava.

Žaliasis Dobilas.

HARTFORD, CONN.

Pas mus veikimo gana daug, ypač draugijose. Bet viešai tai bijome pasirodyti laikraščiuose apie savo nuveiktus darbus. Jei-gu pamatys laikraštėje žinute, o dar mažą papeikimą, tai tuo-taus stengiasi sužinoti kas tai pa-rasė. Daug draugijų renka su-sirinkimuose korespondentus, kad jie aprašytų jų veikimą. Tan-kiai apsirinka, nes išrenka tokį, kurs tik garbės trokšta, o darbo iš jo nesimato.

Štai pažūrėkime, kiek tai nu-veiktų gerų užnamų, vakarė-lių ir tt. per rugpjūtį mėnesį, nors jau sunku viską atminti. Rugsėjo 15 d. L. Vyčių 6 kuo-pa turėjo susirinkimą. Susirinkus nariams į bažnytinę salę, ejo nusiminti paveiklus visos kuopos; nors nevadi susirinko, ka-dangi narių randasi kuopoje ar-ti 150, o susirinko tik 108. Tie mūsime paveiklus. Susirinkus paveiklus kuopos pirm. kvietė visus narius į susirinkimą, pa-

aiškindamas kad apsilankę svety-s kler. P. F. Vermauskis iš Brock-ton, Mass.

Susirinkus į salę, pirm. A. F. Kneizis atidarė susirinkimą ir perstatė nariams svetį kler. P. Vermauskį, kurs kalbėjo apie Vy-čių organizaciją, ragindamas a-narius darbuotis nenuilstančiai.

Svetyts tą patį vakarą kalbėjo So. Manchester, Conn. S. L. R. K. A. 164 kuopai, apie tą jau buvo rašytą laikraščiuose.

Rugsėjo 22 d. toji pati kuopa surengė prakalbą. Kalbėtojas buvo pakviesti kler. A. Petraitis ir F. J. Juškaitis. Pirmasis iš Worcester, Mass., o pastarasis iš Brockton, Mass. Kuopos pir-mąją prakalbą aiškindamas tikslą ir naudingumą gerų prakalbų tik apgailestavo, kad sau-ku yra gauti gerų ir prakalbų kalbėtojų. Kiek lengviau vakaei-jų laike, nes tuomet moksliečiai stoja į darbą, bet visgi perma-ža jųjų turime, ir jie nespėja apvažioti visų kolonijų.

Pirmas kalbėjo A. Petraitis apie krikščionybę, plačiai aiškino visus atsitikimus senose lai-kuose ir dabartinius.

Kada kalbėtojas prisiminė apie šiandienines pliovenes, tai Rau-lai kažko tai pradėjo raukytis, raudonuoti, bet nedrįso nieko sa-kyti.

Antras kalbėjo P. J. Juškaitis apie Vyčius: ką jie reikiška, ką veikia ir ką mano veikti. Užgė-dę Vyčių organizacijos plemas, Raulikai aušėjo nosis visai. Vienas iš jų labai buvo žymus, turėjo didelę raudoną nosį, ra-doną kaklarį, o jo kisenas itai pilnos šiandinių popergalių; ha-vo galima pažinti, kad tai va-das, ir kaip tik davė ženklą, tuos visi Raulikai susirinko į vieną burį ir kažką pradėjo tar-tis.

Pabaigus kalbėtojų kalbą, vedėjų perstatant dainą, vienas drasesnis Raulas pakėlė ranką ir sako: „Duok man balsą“. Pradėjo kažin ką pasakoti apie socialistus ir Vyčius, bet ne-galima buvo suprasti. Kalbėto-jas, P. Juškaitis, sugrįžo ant estrados ir kvietė didvyri ar-čiaus, klausdamas ką jis nori pasakyti; bet Raulas nelabai u-rėjo e

Chicagoje.

LABDARINGOSIOS SA-GOS PRANESIMAS.

Labd. Sa-gos kuopos, kurios dar nesumokėjo prigulinių mokesčių į Centro kasą, malonės tai atlikti sekančiame susirinkime, kuris įvyks 30 d. rugsėjo. Taip pat yra meldžiama, ir tų draugijų, kurios yra jau pasižadėjusios aukoti Labdaringajai Sąjungai, kad kogneciausiai pinigų prisistatytų, nes reikia mokėti 4000 dol. pradžioje spalio mėnesio už užpirtą žemę.

Su pagarba
P. Mažeikis,
Centro prez.
A. S. Prečinskas,
Centro rašt.
Kun. A. Staniukynas,
Centro išd.

CHICAGOS BLAIVININKAI VEIKIA.

Chicagoje pastaraisiais laikais išdygo platus, gerai organizuotas blaivybės judėjimas. Visų tautų blaivininkai pasižadėjo paversti tokią smarkią agitaciją, kad ateinančiais 1916 metais balsuojant, Chicago liktų sausa, t. y., kad saliniai būtų uždaryti. Visoms tautos taip subruzdus nepanorėjo ir lietuviai blaivininkai pasilikti užpakalyje.

19 d. rugs. per blaivininkų kuopų delegatų susirinkimą, nutarė įsteigti apskritį ir kad tas apskritis prisidėtų prie taip vadinamo "Dry Chicago Federation" — prie federacijos, kuri stengsis nusausti Chicago miestą.

Pradžiai to veikimo, Chicago lietuviai blaivininkai nutarė dalyvauti Chicago's Blaivybės Parodoje. Toji paroda įvyks subotą 9 dieną spalio. Prie tos parodos, viešos demonstracijos prieš salinius ir alkoli, rengiasi visos tautos, keli šimtai draugijų ir šiaip jau visi blaivybės idėjai pritarantieji. Kad parodžius, jog lietuviai nėra girtuoklių tauta, kad ir pas juos nestoka blaivybės šalininkų, Chicago's lietuviai pasirijo darbuotis, kad toje parodoje užimtų žymią vietą. Tuo tikslu visos blaivininkų kuopos ateinančioj nedėlio (26 d. rugs.) nutarė turėti extra susirinkimus, raginti narius dalyvauti toje parodoje, rūpintis gauti automobilius, kvieisti visus, kas tik blaivybei prijaucia. Partina, kad ir tos draugijos, kurios išvien eina su blaivybe, kad ir jos imtų dalyvumą. Parodos rengimu rūpintis apskritio valdyba, kurios antrąs žemias paduodu.

Nutarta, kad visos blaivininkų kuopos, prisidedamos prie apskritio, inestų po 5 dol. apskritio reikalmams.

Antras blaivybės kuopų apskritio susirinkimas nutarta laikyti 2 d. spalio, 4 val. po pietų, Dievo Apeizdos parap. salėj. Į tą susirinkimą kviečiami koskaitlingiausiai susirinkti.

Laiko stokos delei, kiti reikalai palikta kitų susirinkimų ajkalbėjimui.

Apskritio valdyba išrinkta sekanti: pirm. — Pov. Balčinas, 11360 Indiana ave., jo pagalb. — Jonas Raulinaitis, 3231 Emerald ave., rašt. — Juras Tumasonis, 3233 Auburn ave., jo pag. — K. Varavičienė, 4407 So. California ave., išd. — St. Kasnuskis, 415 So. Wood st.

Kas norėtų pasiteirauti ir gauti žinių apie rengiamąją parodą, tesikreipia prie pirminko, telefonas West Pullman 9082 (telefonu šaukiant klausiti P. Barsheak) ar prie pirm. pagalb. — tel. Yards 3278.

Blaivininkas.

LIETUVAIČIŲ BALIUS.

Nek. Pr. Šv. M. P. Dr. ja, i kurią priguli nemaža šv. Jurgio parap. dailiosios lyties atstovų, 19 rugs. turėjo balių. Balias, kaip balias, bet gal tuo ypatingas, kad tą vakarą visos narės buvo pasirėdę tautiškais drabužiais ar, anot jų pačių terminologijos, "krajavai". Tas balias dar ir tuo pažymėtinas, kad tos dr. jos narės (jų didžiūna čia gimės) nutarė kiekvieną iš narių nubausti 25c., jei per tą vakarą mėgins kalbėti angliškai. Taigi tą viską suėmus, tas balias veik tinkamai buvo pavadintas "Lietuvaičių Balias". Žmonių — jaunimo atsilankė nemaža. Abėlai viską apvertinus ir atspausant tos draugijos narių už nevietoj vartotą žodį — buvo all right.

Jis.

LABDARINGOSIOS SA-GOS NETIKĖTAS SUSIRINKIMAS.

Ketverge, 16 d. rugs. atsi-buvo Labd. Sa-gos-Centro susirinkimas, kuriame buvo išduoti atsiuovusiojo viešo aukų rinkimo komiteto raportai. Pasirodė, jog aukų tą dieną surinkta 1,879 doleriai ir 26 c. (Pilna atskaita bus sekančiame "Dr." numerij). Iš svarbesnių tos dmos nutarimų buvo surengti balių, 3 d. spalio. Kadangi balius atsibus ankščiau, negu mėnesiniai susirinkimai paprastai esti laikiomi, nutarta susirinkimą už spalio mėnesį sušaukti 30 d. šio mėnesio. Minėtas balius bus rengiamas su programu: bus prakalbos, deklamacijos, etc. Vieta baliui gauta Dievo Apeizdo par. svetainėj.

A. S. Prečinskas,
Centro raštininkas.

MAŽAS SEIMELIS.

Pabaigoj praėjusios savaitės A. L. Moksleivių Su-mas (laisvamanių) turėjo savo seimelį. Moksleivių tan seiman suvažavo netoli 20. Svarbesnių nutarimų nebūta, nebent panaikinti jau nuo seno nebeinančius "Jaunimo Sap-nus". Nutarta prisiliesti prie kokio nors gyvuojačio laik-raščio, kuris sutiks užieisti jiems vietos. Prie kokio laik-raščio glautis nenutarta.

Seimas laikyta "Aušros" Svetainėj. Praėjusioj nedėlio, to seimo užbaigimui, turėta vakaras Meldžio svetainėj. Pažymėtina, kad vakaro būta "šlapio": pardavinėta svaigalai. Laikė vakaro moksleiviai scenoj nepasirodė. Veikalus vaidino Dramatiškas ratelis. Žmonių vakaran atsilankė nemažai.

Rep.

VYČIŲ VAKARINIAI KURSAI.

Aušros Vartų salėje, rugsėjo 9 d. įvyko L. V. 24 kuopos mėnesinis susirinkimas. Besitertinant rudeniui ir šaltesniems vakarams nutarta įsteigti vakarinius kursus. Sutvarkymui kursų išrinkta komisija, ku-kas St. Sukodolskis ir p. Cibulskis. Toliau tartasi apie savo knygyno įsteigimą. Vienbalsiai priimta kaikiurais pataisymais P. Cibulskio tam tikrai sustatytas knygyno įstatų projektas, kurio prisilaukiant bus tvarkomas knygynas.

Neapsiejo ir be aukų. Knygynui aukų sekančios asmenys: Po \$1.00: A. Duda, J. Mikolunas, P. Cibulskis; po 50c.: P. Salokaitė, A. Buda-vičius. Išviso sumesta \$5.00. Kuopon įstojo 4 nauji nariai.

Kuopos Narys.

SENAS KAREIVIS.

Mr. Jacob Bitner iš Dayton, Ohio, žino ligos gydymo atidėlioimo pavojų. Jis sekančiai sako: "Aš apturėjau Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą, ir jisai man labai gelbsti. Aš parašiau jums, kad aš turėjau pečių istyningą ir paprašiau, kad jus man pagelbėtumėte. Aš apturėjau Triner's Liniment'o, kursai yra puikus ir neapkauuojamas. Jisai didžiai palengvino man skausmus. Kiekvieną gspadinę privaltę ty turėti jojo po ranka, bet žmonės atidėlioja, kaip kad aš dariau, tečiau tai yra didelė klaida. Aš nežinojau, kad jus turite tokį stiprų, taip sakant, tsebuklingą linimentą. Jacob Bitner, Soldiers' National Home, Dayton, Ohio". Kam tiktai būtų reikalinga vaisto skautančių ar istynusių kūno dalių trininimui, tas privaltėtų atsidėti ant Triner's Liniment'o. Pabandykite jį reumatizme ir neuralgijoje. Kaina 25 ir 50c., su krasos apmokėjimu 35 ir 60c.

Skilvio, kepenų ir vidurių ligose, sujungtose su užkietėjimu ir silpnumu, mes norime patarti jums Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą. Kaina \$1.00.

PAIEŠKOJIMAS.

Ieškau vargonininko vietos. Atsišaukite:

D. X. % "Drangas"
1800 W. 46th st., Chicago, Ill.
39-41

EXTRA!

Pigiai parsiduoda spaustuvė! 2' spaudinamos mašinos su elektros motorais; popieros cutter, marmuro stalas, 4 cabinetai raidžių su akcentais: lietuviškai, lenkiškai, slovenikiškai. Gera vieta del biznio, nes ir dabar 2 darbininku turi darbo; tai tik vienatė spaustuvė yra Indianos valstijoje, kuri atlieka darbus visokiomis kalbomis su akcento raidėmis.

Minėta spaustuvė parsiduoda už skolą; atsišaukite, o gausite pigiai.
B. R. Yasulis
2103 — 137th Street,
Indiana Harbor, Ind.
(39-42)

Zalposey Pinigai!

Pas mane galima gauti netikrų po-derinių pinigų. Jie taip gerai pada-ryti, kad sunku atskirti nuo tikrųjų. Tokie pinigai reikalingi teatrui lošiant, arba kas nori pasididžiuoti turtingu sga.

Kas nori tokių pinigų, prisiųskite \$1.00, o mes prisiųsime visokios rūšies pinigų pažirėjimui.

Adresuokite:

K. J. Intas
P. O. Box 73, Chicago, Ill.

Užrašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvų bei Amerikų

VYENYBĖ LIETUVININKŲ

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusmetiui. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusmetiui. Anglijoje, Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusmetiui. Pamatimui vieną num. siūdomi dovanai. Knygų katalogas siūdomas ant paroklavimo dovanai.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

De-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jau 25 metai, kaip išeina šis G. tarininkas ir Pėtyčia. Prenumerata kasmetoj metams Amerikoje \$2.50 metams, pusmetiui \$1.25. Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams, \$1.75 pusmetiui.

Rašykite laiškus, o gausite vieną numerį pasiūlymų dykai, adresuojant

W. D. BOCKOWSKI — CO.
Mahoney City, Pa.

Bell System

Ar Prisirengi Persikelti?

Jei tu nusprendęs ant perkavimo gyvenimo ar biznio vietos, tu privalai paliepti perkelti telefoną.

Trisdešimts Dienų Pranešimo

reikalaujama del perkavimo tarpe rugsėjo 15 ir spalio 15

Nauja Telefono Rodykle Eina į Spauda Spalio 1ma

kuri tai yra, paskutine dieną delei paėmimo tavo vardo ir adreso, kad indejūs į sekančią telefono knygu. Telefonuok apie persikėlimą dabar. Šauk Official 100 — dykai negaišuok.

Chicago Telephone Company

Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

Telephone Drove 5326

Dr. S. A. Rutkauskai-Šlakis

Gydo visokias ligas

Specialistė moterų ir vaikų ligose

VALANDOS: 9-12 prieš piet; 4:30-7:30 vakare, Nedėliomis 9-12 prieš piet.

3255 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Phone Drove 4811

DR. J. JONIKAITIS

Gydo Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas.

Resid. 4613 S. Ashland Ave.

Valandos: 8-12 ir 1-3 po pietų, 4-8 vakar.

Phone Drove 780

Valandos: 8-12 ryto, 1-3 po piet ir 7-9 vakar.

DR. A. J. TANANEVICH

Gydytojas, Chirurgas ir Akušeras

Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligos

3249 S. MORGAN ST. CHICAGO

Tel. Drove 3052

DRANGELIS & SAPRANAS

Lietuvių Daktarai Dentistai

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

3281 SO. HALSTED ST., CHICAGO

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Primeame pinigų į Banką uždeėjimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siūdomas pinigų į viena dalis avieto pigiai, greitai ir teisingai, sveicinant žmonių pinigų malonę, perkame ir pardavome. Pardavome šifortas ant vieno linij ir krauj ir iš kraujus, taipgi tikėtus ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiose katalikimose ir valdovose ypač gerai ir per laikus. Tiki kreiptis viršmėtu antrašu.

Adresuokite:

K. J. Intas
P. O. Box 73, Chicago, Ill.

Užrašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvų bei Amerikų

VYENYBĖ LIETUVININKŲ

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusmetiui. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusmetiui. Anglijoje, Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusmetiui. Pamatimui vieną num. siūdomi dovanai. Knygų katalogas siūdomas ant paroklavimo dovanai.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

Užrašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvų bei Amerikų

VYENYBĖ LIETUVININKŲ

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusmetiui. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusmetiui. Anglijoje, Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusmetiui. Pamatimui vieną num. siūdomi dovanai. Knygų katalogas siūdomas ant paroklavimo dovanai.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

Tel. Randolph 5246

A. A. Šlakis

ADVOKATAS

19 SO. L. SALLE St.

(Room 815) Chicago, Ill.

Res. 3255 So. Halsted St.

Tel. Drove 5326

Telephone Main 586

JOSEPH MOLITOR

ARKITEKTAS

Rooms 1003-1004

167 W. Washington St. Chicago.

Katalikų Bažnyčios mano specializmas. Atsiūsiu Sv. Kryžiaus Bažnyčią Chicagoje.

Tel. Yards 1138

Lietuviškas Graborius

Seniausias, pigiausias graborius ir trinetosjos del pavargusių-naščių.

P. A. MAŽEIKA

3315 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

KRIAUCIŲ KIRPIMO MO-KYKLA.

Mokiname vyrus, merginas ir moteris kirpti moteriškus kotus, sejonus, jekes, dreses, išsiuti knypkiams skylutes. Mokykla at-dara vakarais nuo 6 iki 9 val.

Adresuokite:

BLEEK'S SCHOOL
3302 So. Morgan st., Chicago, Ill.

ANTSPAUDOS DEL KUOPŲ IR DRAUGYSČIŲ.

S. L. R. K. Y.

101 KUOPA

CHICAGO, ILL.

Daugybei reikalaujant, "Draugo" Administracija priiminėja užsakymus antspaudų ir žymių draugystės, kuopoms, bažnyčioms, biznieriams, notarams ir pavieniams ypatoms. Padarome greitai ir pigiai. Dirbame visokio didumo ir kainos. Norėdami parašykite kokie žodžiai turėtų būti atlikti, kokio didumo, roberio, medžio, metalo ar nikelio insodinime, o mes suteiksime tikrą kainą.

Visokiuose reikaluose adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seserų Seminarija CHICAGOJE.

Vienuolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School). Lietuviškosios Seserų prima pas save mergaites mokymai ir išauklėjimai. Seminarijoje prie reguliariškojo mokslo, arba ir atskirym, yra mokinama: muzika, paitymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale medžiaga kreipties prie Motinos Perdėtinės, antrašu:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Nauja Knyga Šv. Kazimieras

TURINYS

1. Sv. Kazimiero gyvenimas ir jo reikšmė mūsų tautai. Kun. P. L.
2. Sv. Kazimieras jaunimo idealas. K. U.
3. Tėvynės meilė. D-ras A. K. R.
4. Giesmė į Sv. Kazimierą. Pranas

Kaina 20c.

Pusė gryno pelno skiriama

"Tautos Fondui"

Adresuokite:

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

Sieniniai Paveikslai

Kiekvieno lietuvių-kataliko namuose privalo rasti nors pora gerų katalikiškų paveikslų. Mes tik ką gavome siuntinį įvairių paveikslų, kaip tai Sv. Kazimiero, Sv. Antano, Sv. Petro, Sv. Jono, Sv. Juozapo, Sv. Onos, ir beveik visų esančių šventųjų; Sald. Sirdies V. Jėzaus, Nukryžiuoto, Penkių Rony V. Jėzaus, Sald. Sirdies Sv. Marijos Panos, Nekalto Prasidėjimo Sv. M. P. ir tt. ir tt. Taip pat turime pav. Sv. Tėvo Popiežiaus Benedikto XV.

Norėdami paveikslą gauti, paminėkite vardą, kokio norite, prisiųskite pinigų su pareikalavimu, o paveikslus veikia gausite. Kaina su prisuntimu kiekvieno 25 centai.

Prastesnės rūšies turime po 20c., bet visados partume pirkti brangesni, nes tai daug yra dailesnis ir nebus gėda laikyti namie.

Adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

Vyriškų Drabužių Išpardavimas

Mes gvarantuojame kad sutapsysime jums 50% jūsų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$25 iki \$85 ant orderio-daryti siutai \$5.00 ir augščiau. Nauji ir neatimti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos \$4.- \$5 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelinės už \$2.50.

KUPARAI ir VALYZAI

S. Gordon

1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Atvira kasdieną (ir Nedėlio) dienomis ir vakarais.

Telefonas Canal 3737

AKUŠERKA Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją, ilgai praktikavusi Pensylvanijos Hospitalėse ir Philadelphiaj. Pasekmingai patarnauja prie gimdymo. Duoda rodą visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai ir slavokiškai.

1838 S. HALSTED, ST. CHICAGO.